

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกร ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ และสังคม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับด้านอื่น ๆ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลทางการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร

ตอนที่ 3 การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม (การทดสอบสมมติฐาน) โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้านเศรษฐกิจ สังคม และด้านอื่น ๆ กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร คำนวณด้วยค่า Chi-Square

ส่วนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้านเศรษฐกิจสังคมและด้านอื่น ๆ กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร คำนวณด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน Pearson Product Moment Correlation Coefficient

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช ในเรื่องการเตรียมสาร การนำไปใช้ การเก็บรักษา และอื่น ๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และด้านอื่น ๆ ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำจากสะเดา

ส่วนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และสังคม

1.1 เพศ

จากจำนวนเกษตรกรที่ใช้น้ำจากสะเดาที่ศึกษาทั้งหมด 86 คน ปรากฏว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 81.4 และเป็นเพศหญิง มีเพียงร้อยละ 18.6 ตามตาราง 1

ตาราง 1 แสดงเพศของเกษตรกร

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	70	81.4
หญิง	16	18.6
รวม	86	100.0

1.2 อายุ

เกษตรกรที่ใช้สารจากสะเดา อยู่ในกลุ่มอายุระหว่าง 31-40 ปี มีจำนวนร้อยละ 30.2 รองลงมาคือกลุ่มอายุระหว่าง 41-50 ปี มีจำนวนร้อยละ 29.1 และอายุระหว่าง 51-60 ปี มีจำนวนร้อยละ 27.8 สำหรับเกษตรกรที่มีกลุ่มอายุน้อยกว่า 31 ปี มีจำนวนร้อยละ 7.1 เกษตรกรที่มีกลุ่มอายุมากกว่า 60 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 5.8 เกษตรกรมีอายุน้อยที่สุด 22 ปี อายุมากที่สุด 73 ปี อายุเฉลี่ย 45.52 ปี และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10.64 ตามตาราง 2

ตาราง 2 แสดงอายุของเกษตรกร

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30	6	7.1
31-40	26	30.2
41-50	25	29.1
51-60	24	27.8
สูงกว่า 60	5	5.8
รวม	86	100.0

อายุต่ำสุด 22 ปี

อายุเฉลี่ย 45.52 ปี

อายุสูงสุด 73 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10.64

1.3 ระดับการศึกษา

เกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคาส่วนใหญ่จบการศึกษาอยู่ในช่วงชั้น ป.1-4 มีจำนวนร้อยละ 60.4 รองลงมาร้อยละ 14.0 ได้รับการศึกษาชั้น ม.1-3 และร้อยละ 10.5 จบชั้น ม.4-6 ส่วนชั้น ป.5-6 มีจำนวนร้อยละ 8.1 และเกษตรกรร้อยละ 5.8 จบการศึกษาสูงกว่าชั้น ม.6 มีเกษตรกรเพียงส่วนน้อยที่ไม่เคยได้รับการศึกษา คือมีจำนวนร้อยละ 1.2 ตามตาราง 3

ตาราง 3 แสดงระดับการศึกษาของเกษตรกร

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้เรียน	1	1.2
ป.1-4	52	60.4
ป.5-6	7	8.1
ม.1-3	12	14.0
ม.4-6	9	10.5
สูงกว่า ม.6	5	5.8
รวม	86	100.0

1.4 ขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตร

เกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคา ร้อยละ 34.7 มีพื้นที่ถือครองทำการเกษตร 11-20 ไร่ และ ร้อยละ 26.7 มีพื้นที่ถือครองทำการเกษตรน้อยกว่า 11 ไร่ นอกจากนี้เป็นเกษตรกรที่มีพื้นที่ถือครองทำการเกษตรตั้งแต่ 21-30 ไร่, 31-40 ไร่, 41-48 ไร่ และมากกว่า 48 ไร่ ร้อยละ 15.2, ร้อยละ 11.6, ร้อยละ 5.87, ร้อยละ 6.0 ตามลำดับ โดยเกษตรกรที่มีพื้นที่ถือครองทำการเกษตรต่ำสุด 2 ไร่ ขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตรมากที่สุด 132 ไร่ ขนาดพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 21.65 ไร่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 19.56 ตามตาราง 4

ตาราง 4 แสดงขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตร

ขนาดพื้นที่ (ไร่)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 11	23	26.7
11-20	30	34.7
21-30	13	15.2
31-40	10	11.6
41-48	5	5.8
มากกว่า 48	5	6.0
รวม	86	100.0
ขนาดพื้นที่ถือครองต่ำสุด 2 ไร่		ขนาดพื้นที่เฉลี่ย 21.65 ไร่
ขนาดพื้นที่ถือครองมากที่สุด 132 ไร่		ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 19.65

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

1.5 ประสบการณ์การใช้สารจากสะเคา

เกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคาส่วนใหญ่ร้อยละ 48.8 มีประสบการณ์ในการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชระหว่าง 3-5 ปี รองลงมาร้อยละ 45.3 มีประสบการณ์น้อยกว่า 2 ปี และเกษตรกรที่มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 5.9 โดยเกษตรกรมีประสบการณ์การใช้สารจากสะเคาน้อยที่สุด 2 ปี มีประสบการณ์การใช้สารจากสะเคามากที่สุด 9 ปี ประสบการณ์การใช้สารจากสะเคาเฉลี่ย 3.14 ปี และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.42 ตามตาราง 5

ตาราง 5 แสดงประสบการณ์การใช้สารจากสะเคา

ประสบการณ์ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-2	39	45.3
3-5	42	48.8
มากกว่า 5	5	5.9
รวม	86	100.0

ประสบการณ์ต่ำสุด 2 ปี

ประสบการณ์เฉลี่ย 3.14 ปี

ประสบการณ์สูงสุด 9 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.42

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

1.6 รายได้ทั้งหมดของครัวเรือน

ครัวเรือนของเกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคา ส่วนใหญ่ร้อยละ 30.2 มีรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนระหว่าง 60,001.00 บาทต่อปี รองลงมาครัวเรือนของเกษตรกรร้อยละ 26.25 มีรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนไม่เกิน 60,001.00-120,000.00 บาทต่อปี มีเกษตรกรเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 6.0 ที่มีรายได้ของครัวเรือนระหว่าง 180,001.00-240,000.00 บาทต่อปี โดยมีรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนต่ำสุด 6,800.00 บาทต่อปี รายได้ทั้งหมดของครัวเรือนสูงสุด 469,600.00 บาทต่อปี รายได้ของครัวเรือนทั้งหมดเฉลี่ย 131,568.50 บาทต่อปี และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 102,803.04 ตามตาราง 6

ตาราง 6 แสดงรายได้ทั้งหมดของครัวเรือน

จำนวนเงิน (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 60,000	23	26.5
60,001-120,000	26	30.2
120,001-180,000	19	21.7
180,001-240,000	5	6.0
240,001-300,000	6	7.2
มากกว่า 300,000	7	8.4
รวม	86	100.0

รายได้ต่ำสุด 6,800 บาทต่อปี

รายได้เฉลี่ย 131,568.50 บาทต่อปี

รายได้สูงสุด 469,600 บาทต่อปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 102,803.04

1.7 ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคา

จากการทดสอบความรู้ของเกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคา เกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคา ควบคุมแมลงศัตรูพืช พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 36.0 มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชในระดับปานกลาง ส่วนเกษตรกรที่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชในระดับต่ำมีร้อยละ 32.6 และมีเกษตรกรเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 31.4 ที่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชในระดับสูง โดยเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคาต่ำสุด 9 คะแนน สูงสุด 24 คะแนน มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคาเฉลี่ย 17.27 คะแนน และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.52 ตามตาราง 7

ตาราง 7 แสดงความรู้เกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคา

ระดับความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำ (0-15 คะแนน)	28	32.6
ปานกลาง (16-19 คะแนน)	31	36.0
สูง (20-25 คะแนน)	27	31.4
รวม	86	100.0

ความรู้ต่ำสุด 9 คะแนน

ความรู้เฉลี่ย 17.27 คะแนน

ความรู้สูงสุด 24 คะแนน

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.52

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับด้านอื่น ๆ

2.1 การได้รับข่าวสาร

การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช เริ่มตั้งแต่การที่เกษตรกรเริ่มได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชจนถึงปัจจุบันพบว่า เกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคาส่วนใหญ่ร้อยละ 98.8 ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคาจากเพื่อนบ้าน รองลงมาคือร้อยละ 89.5, ร้อยละ 84.9 และ ร้อยละ 81.4 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคาจากเอกสารวิชาการหรือวารสารการเกษตร, วิทยุ และโทรทัศน์ ตามลำดับ มีเกษตรกรเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 19.8 ที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคาจากหนังสือพิมพ์

เมื่อพิจารณาจำนวนครั้งของการได้รับข่าวสารจากแหล่งข่าวสารต่างๆ ปรากฏว่า วิทยุ เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 24.4 ได้รับข่าวสาร 7-8 ครั้ง รองลงมาร้อยละ 23.3 ได้รับข่าวสาร 5-6 ครั้ง

โทรทัศน์ เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 22.1 ได้รับข่าวสาร 5-6 ครั้ง รองลงมาร้อยละ 20.9 ได้รับข่าวสาร 7-8 ครั้ง

หนังสือพิมพ์ เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 22.1 ได้รับข่าวสาร 1-2 ครั้ง รองลงมาร้อยละ 14.7 ได้รับข่าวสาร 3-4 ครั้ง

เอกสารหรือวารสารการเกษตร เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 30.2 ได้รับข่าวสาร 3-4 ครั้ง รองลงมาร้อยละ 26.7 ได้รับข่าวสาร 5-6 ครั้ง

เจ้าหน้าที่หน่วยงานต่างๆ เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 22.7 ได้รับข่าวสารมากกว่า 8 ครั้ง รองลงมาร้อยละ 8.1 ได้รับข่าวสาร 7-8 ครั้ง

เพื่อนบ้าน เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 75.5 ได้รับข่าวสารมากกว่า 8 ครั้ง รองลงมาร้อยละ 23.3 ได้รับข่าวสาร 7-8 ครั้ง ตามตาราง 8

ตาราง 8 แสดงการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการใช้สารจากสะดวกคุมแมลงศัตรูพืช

N=86

แหล่งข่าวสาร	จำนวนครั้งที่เคยได้รับข่าวสาร						จำนวน
	ไม่เคย	1-2	3-4	5-6	7-8	>8 ครั้ง	
1. วิทยุ	13 (15.1)	3 (3.5)	12 (14.0)	20 (23.3)	21 (24.4)	17 (19.7)	86 (100.0)
2. โทรทัศน์	16 (18.6)	10 (11.7)	16 (18.6)	19 (22.1)	18 (20.9)	7 (8.1)	86 (100.0)
3. หนังสือพิมพ์	69 (80.2)	5 (5.8)	4 (4.7)	4 (4.7)	2 (2.3)	2 (2.3)	86 (100.0)
4. เอกสาร/วารสาร สารการเกษตร	9 (10.5)	14 (16.3)	26 (30.2)	23 (26.7)	9 (10.5)	5 (5.8)	86 (100.0)
5. เกษตรตำบล	56 (65.1)	4 (4.7)	10 (11.5)	6 (7.0)	4 (4.7)	6 (7.0)	86 (100.0)
6. จนท.หน่วย ปราบศัตรูพืช	48 (55.8)	2 (2.3)	4 (4.7)	1 (1.2)	8 (9.3)	23 (26.7)	86 (100.0)
7. จนท.ศูนย์เทคโนโลยี เพื่อสังคม	36 (41.9)	-	3 (3.5)	2 (2.3)	6 (7.0)	39 (45.3)	86 (100.0)
8. เพื่อนบ้าน	1 (1.2)	-	-	-	20 (23.3)	65 (75.5)	86 (100.0)
9. อื่นๆ	61 (70.9)	2 (2.3)	2 (2.3)	1 (1.2)	10 (11.6)	10 (11.6)	86 (100.0)

หมายเหตุ เกษตรกรแต่ละรายอาจได้รับข่าวสารมากกว่า 1 แหล่ง

2.2 การติดต่อกับเจ้าหน้าที่

ในรอบปีที่ผ่านมาเกษตรกรผู้ใช้สารจากเสาส่วนใหญ่ร้อยละ 96.5 เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่าง ๆ และมีเพียงร้อยละ 3.5 เท่านั้น ไม่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่าง ๆ

ส่วนจำนวนครั้งที่เกษตรกรเคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ นั้น พบว่า เกษตรกรร้อยละ 37.9 เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่มากกว่า 8 ครั้ง รองลงมาเกษตรกร ร้อยละ 28.2, ร้อยละ 24.2 และร้อยละ 7.3 เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ 1-2 ครั้ง, 3-4 ครั้ง และ 5-6 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ 7-8 ครั้ง มีเพียงร้อยละ 2.4 ซึ่งถือว่ายังน้อยมาก ตามตาราง 9

ตาราง 9 แสดงการติดต่อกับเจ้าหน้าที่

N = 86

เจ้าหน้าที่	จำนวนครั้งที่ติดต่อในรอบ 1 ปี						จำนวน	ค่าเฉลี่ย
	ไม่เคย	1-2	3-4	5-6	7-8	>8		
1.จนท.เกษตร ตำบล	49 (56.98)	14 (16.28)	5 (5.81)	1 (1.16)	1 (1.16)	16 (18.60)	86 (100.0)	3.96
2.จนท.ศูนย์เทคโนโลยีเพื่อ สังคม	48 (55.81)	8 (9.30)	9 (10.47)	3 (3.49)	1 (1.16)	17 (10.46)	86 (100.0)	5.87
3.จนท.หน่วย ปราบฯ	57 (66.28)	6 (6.97)	9 (10.46)	4 (4.65)	1 (1.16)	9 (10.46)	86 (100.0)	3.50
4.จนท.อื่นๆ	66 (76.74)	7 (8.14)	7 (8.14)	1 (1.16)	-	5 (5.81)	86 (100.0)	4.71

2.3 ที่มาของวัตถุดิบสะเคา

เกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช ร้อยละ 25.6 ได้วัตถุดิบสะเคามาจากเจ้าหน้าที่ที่นำมาแจกให้ และเกษตรกรร้อยละ 22.1 ได้ใช้วัตถุดิบสะเคาที่เป็นของตนเอง นอกจากนี้ ร้อยละ 16.3 ใช้วัตถุดิบสะเคาของตนเองร่วมกับวัตถุดิบสะเคาที่เจ้าหน้าที่นำมาแจกให้ด้วย มีเกษตรกรเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 1.2 ที่ใช้วัตถุดิบสะเคาที่เจ้าหน้าที่นำมาแจกให้ และบางครั้งก็สั่งซื้อจากเจ้าหน้าที่ ตามตาราง 10

ตาราง 10 แสดงที่มาของวัตถุดิบสะเคา

N = 86

ที่มาของวัตถุดิบสะเคา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ของตนเอง	19	22.1
2. ซื้อจากเพื่อนบ้าน	2	2.3
3. ขอบจากเพื่อนบ้าน	4	4.6
4. สั่งซื้อจากเจ้าหน้าที่	3	3.5
5. เจ้าหน้าที่นำมาแจก	22	25.6
6. ของตนเอง+ซื้อจากเพื่อนบ้าน	4	4.6
7. ของตนเอง+ขอบจากเพื่อนบ้าน	5	5.8
8. ของตนเอง+เจ้าหน้าที่นำมาแจก	14	16.3
9. ขอบจากเพื่อนบ้าน+เจ้าหน้าที่นำมาแจก	7	8.1
10. สั่งซื้อจากเจ้าหน้าที่+เจ้าหน้าที่นำมาแจก	1	1.2
11. ของตนเอง+ขอบจากเพื่อนบ้าน+เจ้าหน้าที่นำมาแจก	3	3.5
12. ของตนเอง+ซื้อจากเพื่อนบ้าน+สั่งซื้อจากเจ้าหน้าที่	2	2.3

2.4 แหล่งวัตถุดิบสะเคา

เกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคาส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 72.0 มีแหล่งวัตถุดิบสะเคาอยู่ใกล้พื้นที่เพาะปลูกของตนเอง คือมีระยะทางน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 กิโลเมตร ส่วนที่เหลือจำนวนร้อยละ 27.9 มีแหล่งวัตถุดิบสะเคาอยู่ไกลจากพื้นที่เพาะปลูกของตนเอง คือมีระยะทางมากกว่า 10 กิโลเมตร ตามตาราง 11

ตาราง 11 แสดงแหล่งวัตถุดิบสะเคา

แหล่งวัตถุดิบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใกล้ (≤ 10 กม.)	62	72.1
ไกล (> 10 กม.)	24	27.9
รวม	86	100.0

2.5 สภาพการณ์การใช้สารจากสะเคาในปัจจุบัน

เกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคาส่วนใหญ่ร้อยละ 93.0 ใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชอยู่ในปัจจุบัน มีเกษตรกรเพียงร้อยละ 7.0 ได้เลิกใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชแล้วในปัจจุบัน ซึ่งก็ยังคงถือว่าเกษตรกรที่เลิกใช้นั้นมีน้อยมาก ตามตาราง 12

ส่วนเหตุผลที่ปัจจุบันยังใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชนั้น พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 91.9 ให้เหตุผลว่าสารจากสะเคาช่วยลดต้นทุนการผลิตได้มาก รองลงมาเกษตรกรร้อยละ 89.5 ให้เหตุผลว่าสารจากสะเคามีความปลอดภัยต่อตัวของเกษตรกรผู้ใช้อย่าง มีเพียง

เพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 2.3 ได้ให้เหตุผลว่าผลผลิตที่ใช้สารจากสะเคาสามารถขายได้ราคาดีกว่าผลผลิตที่ใช้สารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืช ตามตาราง 13

สำหรับเหตุผลที่ปัจจุบันเกษตรกรได้เลิกใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช พบว่าเกษตรกรจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 3.5 ให้เหตุผลว่า ไม่มีเวลาเตรียมสารจากสะเคาและขั้นตอนการเตรียมสารจากสะเคายุ่งยาก และเหตุผลอื่น ได้แก่ ไม่มีแมลงมาทำลายพืชที่ปลูก, ไม่มีน้ำจะปลูกพืช, สารจากสะเคามีประสิทธิภาพน้อยกว่าสารเคมี และปัจจุบันปล่อยให้ธรรมชาติควบคุมกันเอง มีเกษตรกรเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 1.2 ที่ให้เหตุผลว่าสารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชไม่ได้ผล ตามตาราง 14

ตาราง 12 แสดงสภาพการณ์การใช้สารจากสะเคาในปัจจุบัน

ปัจจุบัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใช้	80	93.0
ไม่ใช้	6	7.0
รวม	86	100.0

ตาราง 13 แสดงเหตุผลที่เกษตรกรยังใช้สารจากสะเคาอยู่ในปัจจุบัน

N = 80

เหตุผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ช่วยลดต้นทุนการผลิต	79	91.9
2. ควบคุมแมลงศัตรูพืช ได้ดีเท่าสารเคมี	21	24.4
3. มีความปลอดภัยต่อผู้ใช้	77	89.5
4. ผลผลิตขายได้ราคาดีกว่า ผลผลิตที่ใช้สารเคมี	2	2.3
5. อื่น ๆ	23	61.6

หมายเหตุ เกษตรกรแต่ละรายอาจให้เหตุผลได้มากกว่า 1 ข้อ

ตาราง 14 แสดงเหตุผลที่เกษตรกรเลิกใช้สารจากสะเคาในปัจจุบัน

N = 6

เหตุผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ไม่มีเวลาเตรียมสารจากสะเคา	3	3.5
2. ขั้นตอนการเตรียมสารจากสะเคายุ่งยาก	3	3.5
3. ควบคุมแมลงศัตรูพืชไม่ได้ผล	1	1.2
4. อื่น ๆ	3	3.5

หมายเหตุ เกษตรกรแต่ละรายอาจให้เหตุผลได้มากกว่า 1 ข้อ

2.6 ระยะเวลาการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช

เกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคาส่วนใหญ่ร้อยละ 73.3 ใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชติดต่อกันทุกปีตั้งแต่เริ่มมีการใช้สารจากสะเคามา ส่วนเกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคาจำนวนร้อยละ 26.7 ใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชเป็นบางปี ตั้งแต่เริ่มมีการใช้สารจากสะเคามา ตามตาราง 15

ตาราง 15 แสดงระยะเวลาการใช้สารจากสะเคา

ระยะเวลาการใช้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใช้ติดต่อกันทุกปี	63	73.3
ใช้เป็นบางปี	23	26.7
รวม	86	100.0

2.7 การผลิตสารจากสะเคา

เกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคาส่วนใหญ่ร้อยละ 82.6 ใช้วัตถุดิบสะเคาร่วมกับวัตถุดิบจากพืชชนิดอื่นที่มีคุณสมบัติในการควบคุมแมลงศัตรูพืช มาใช้เตรียมสารจากสะเคา รองลงมาคือใช้วัตถุดิบสะเคาเพียงอย่างเดียวในการผลิตสาร และใช้วัตถุดิบสะเคาร่วมกับสารเคมีกำจัดแมลงในการเตรียมสาร คือมีจำนวนร้อยละ 53.5 และ 20.9 ตามลำดับ ตามตาราง 16

ตาราง 16 แสดงการผลิตสารจากสะเคา

N = 86		
การผลิตสารจากสะเคา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ใช้วัตถุดิบสะเคาอย่างเดียว	46	53.5
2. ใช้วัตถุดิบสะเคาร่วมกับวัตถุดิบจากพืชอื่นๆ	71	82.6
3. ใช้วัตถุดิบสะเคาร่วมกับสารเคมีกำจัดแมลง	18	20.9

หมายเหตุ เกษตรกรแต่ละราย อาจจะตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.8 ลักษณะการใช้สารจากสะเคาสดับกับสารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืช

เกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคาส่วนใหญ่ร้อยละ 58.1 ใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช โดยไม่ใช่สลับกับสารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืช ส่วนที่เหลือร้อยละ 41.9 มีการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชสลับกับสารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืช ตามตาราง 17

ตาราง 17 แสดงลักษณะการใช้สารจากสะเคาสดับกับสารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืช

ลักษณะการใช้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ใช้สลับกับสารเคมีกำจัดแมลง	36	41.9
2. ไม่ใช่สลับกับสารเคมีกำจัดแมลง	50	58.1
รวม	86	100.0

2.9 ชนิดพืชที่ใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช

เกษตรกรผู้ปลูกข้าวจะมีการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงมากที่สุดคือร้อยละ 57.0 รองลงมาคือเกษตรกรผู้ปลูกผัก และเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล คือร้อยละ 40.7 และ 19.8 ตามลำดับ ตามตาราง 18

ตาราง 18 แสดงชนิดของพืชที่ใช้สารจากสะเคา

ชนิดพืช	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ข้าว	49	57.0
ไม้ผล	17	19.8
พืชผัก	35	40.7
ไม้ดอก	10	11.6

N = 86

หมายเหตุ เกษตรกรแต่ละรายอาจปลูกพืชมากกว่า 1 ชนิด

2.10 ชนิดของวัตถุดิบที่ใช้

จากการศึกษาพบว่า ในจำนวนเกษตรกรที่ใช้สารจากสะเดาจำนวน 86 คน นั้นได้มีการนำเอาวัตถุดิบชนิดต่างๆ มาใช้ในการผลิตสารจากสะเดา ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้แต่ละชนิด ดังนี้

ข้าว จากจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวจำนวน 49 คน เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 40.2 ได้นำเอาเมล็ดสะเดา ข้าว และตะไคร้หอม มาใช้ในการผลิตสารจากสะเดา รองลงมาคือร้อยละ 28.6 ได้นำเอาใบสะเดา และข้าวมาใช้ในการผลิตสารจากสะเดา มีเกษตรกรเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 2.0 ที่นำเอาใบและเปลือกของต้นสะเดามาใช้ในการผลิตสารจากสะเดา ตามตาราง 19

ไม้ผล จากจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลจำนวน 17 คน เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 47.1 ได้นำเอาเมล็ดสะเดาเพียงอย่างเดียวมาใช้ในการผลิตสารจากสะเดา รองลงมาร้อยละ 23.5 ได้นำเอาเมล็ดสะเดา ข้าว และตะไคร้หอมมาใช้ในการผลิตสารจากสะเดา มีเกษตรกรเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 5.9 ที่นำเอาใบสะเดา ข้าว ตะไคร้หอมและหนอนต่ายหยากมาใช้ในการผลิตสารจากสะเดา ตามตาราง 20

พืชผัก จากจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกผักจำนวน 35 คน เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 28.6 ได้นำเอาใบสะเดาข้าว และตะไคร้หอมมาใช้ในการผลิตสารจากสะเดา รองลงมาร้อยละ 25.7 ได้นำเอาเมล็ดสะเดาเพียงอย่างเดียวมาใช้ในการผลิตสารจากสะเดา มีเกษตรกรเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 2.9 ที่นำเอาใบสะเดา และข้าวมาใช้ในการผลิตสารจากสะเดา ตามตาราง 21

ไม้ดอก จากจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกไม้ดอกจำนวน 10 คน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 40.0 ได้นำเอาเมล็ดสะเดา และยาสูบมาใช้ในการผลิตสารจากสะเดารองลงมาร้อยละ 30.0 ได้นำเอาเมล็ดสะเดาเพียงอย่างเดียวมาใช้ในการผลิตสารจากสะเดา มีเกษตรกรเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 10.0 ที่นำเอาเมล็ดสะเดา ข้าว และตะไคร้หอมมาใช้ในการผลิตสารจากสะเดา ตามตาราง 22

ตาราง 19 แสดงชนิดของวัสดุคิบที่ใช้ในนาข้าว

ชนิดของวัสดุคิบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ N=49
1. เมล็ดสะเดา	5	10.2
2. ใบสะเดา	12	24.5
3. ใบสะเดา+ข่า	14	28.6
4. ใบสะเดา+เปลือกต้นสะเดา	1	2.0
5. ใบสะเดา+ข่า+ตะไคร้หอม	20	40.8
6. ใบสะเดา+ข่า+บรเพ็ด	2	4.1
7. เมล็ดสะเดา+ข่า+ตะไคร้หอม	5	10.2

หมายเหตุ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวแต่ละรายอาจตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตาราง 20 แสดงชนิดของวัสดุคิบที่ใช้ในพื้นที่ปลูกไม้ผล

ชนิดของวัสดุคิบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ N=17
1. ใบสะเดา	2	11.8
2. เมล็ดสะเดา	8	47.1
3. ใบสะเดา+ข่า	1	5.9
4. เมล็ดสะเดา+ข่า+ตะไคร้หอม	4	23.5
5. ใบสะเดา+ข่า+ตะไคร้หอม	3	17.6
6. ใบสะเดา+ข่า+บรเพ็ด	1	5.9
7. ใบสะเดา+ข่า+ตะไคร้หอม+ หนอนตายหยาก	1	5.9

หมายเหตุ เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลแต่ละรายอาจตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตาราง 21 แสดงชนิดของวัตถุคิป์ที่ใช้ในพื้นที่ปลูกผัก

ชนิดของวัตถุคิป์	จำนวน (คน)	ร้อยละ N=35
1. เมล็ดสะเดา	9	25.7
2. ใบสะเดา	7	20.0
3. ใบสะเดา+ข่า	1	2.9
4. เมล็ดสะเดา+ยาสูบ	3	8.6
5. ใบสะเดา+ยาสูบ	3	8.6
6. ใบสะเดา+ข่า+ตะไคร้หอม	10	28.6
7. เมล็ดสะเดา+ข่า+ตะไคร้หอม	6	17.1
8. เมล็ดสะเดา+ข่า+ตะไคร้หอม+หนอนตายหยาก	2	5.7
9. ใบสะเดา+ข่า+ตะไคร้หอม+หนอนตายหยาก +ยาสูบ	1	2.9

หมายเหตุ เกษตรผู้ปลูกผักแต่ละรายอาจตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตาราง 22 แสดงชนิดของวัตถุคิป์ที่ใช้ในพื้นที่ปลูกไม้ดอก

ชนิดของวัตถุคิป์	จำนวน (คน)	ร้อยละ N=10
1. เมล็ดสะเดา	3	30.0
2. ใบสะเดา	2	20.0
3. เมล็ดสะเดา+ยาสูบ	4	40.0
4. ใบสะเดา+ยาสูบ	2	20.0
5. เมล็ดสะเดา+ข่า+ตะไคร้หอม	1	10.0
6. ใบสะเดา+ข่า+ตะไคร้หอม	1	10.0

หมายเหตุ เกษตรกรผู้ปลูกไม้ดอกแต่ละรายอาจตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.11 ความปลอดภัยของผู้ใช้สารจากสะเดา

จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่ใช้สารจากสะเดาให้ความเห็นว่า การใช้สารจากสะเดาควบคุมแมลงศัตรูพืชมีความปลอดภัยสูงมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.92 และเมื่อได้แยกประเด็นต่างๆ พบว่าประเด็นความปลอดภัยในขณะที่ใช้ไม่ทำให้เกิดอาการเวียนศีรษะ (มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.86), หลังการใช้ไม่ทำให้มีอาการเวียนศีรษะ (มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.94) และขณะใช้ไม่ทำให้มีอาการแพ้ที่ผิวหนัง (มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.97) ตามตาราง 23

ตาราง 23 แสดงความปลอดภัยของผู้ใช้สารจากสะเดา

ประเด็นความปลอดภัย	ระดับความปลอดภัย				ค่าคะแนนเฉลี่ย
	3	2	1	0	
1.ขณะใช้สารจากสะเดาไม่ทำให้เกิดอาการเวียนศีรษะ	79 (91.9)	5 (5.8)	2 (2.3)	-	2.90
2.หลังจากใช้สารจากสะเดาไม่ทำให้เกิดอาการเวียนศีรษะ	83 (96.5)	3 (3.5)	-	-	2.97
3.ขณะใช้สารจากสะเดาไม่ทำให้เกิดอาการแพ้ที่ผิวหนัง	83 (96.5)	3 (3.5)	-	-	2.97
ค่าเฉลี่ยรวม					2.95

2.12 ประสิทธิภาพของสารจากสะเคา

จากผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของสารจากสะเคาที่เกษตรกรใช้ในการควบคุมแมลงศัตรูพืชนั้น ยังมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับต่ำ (มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.27) โดยเมื่อพิจารณาแยกประเด็นต่างๆ พบว่า ประเด็นสารจากสะเคามีผลทำให้แมลงศัตรูพืชลดลง (มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.58) สารจากสะเคาไม่ทำให้พืชมีอาการผิดปกติ (มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.5) สารจากสะเคาทำให้ได้ปริมาณผลผลิตมากกว่าการใช้สารเคมีกำจัดแมลง (มีค่าคะแนนเฉลี่ย 0.23) และสารจากสะเคาทำให้ได้คุณภาพผลผลิตดีกว่าการใช้สารเคมีกำจัดแมลง (มีค่าคะแนนเฉลี่ย 0.78) ตามตาราง 24

ตาราง 24 แสดงประสิทธิภาพของสารจากสะเคา

ประเด็นประสิทธิภาพ	ระดับประสิทธิภาพ				ค่าคะแนนเฉลี่ย
	3	2	1	0	
1. สารจากสะเคามีผลทำให้แมลงศัตรูพืชลดลง	15 (17.4)	32 (37.2)	27 (31.4)	12 (14.0)	1.58
2. สารจากสะเคาไม่มีผลต่ออาการผิดปกติของพืช	55 (63.9)	19 (22.1)	12 (14.0)	-	2.50
3. สารจากสะเคาทำให้ปริมาณผลผลิตมากกว่าการใช้สารเคมี	-	4 (4.7)	12 (14.0)	70 (81.3)	0.23
4. สารจากสะเคาทำให้คุณภาพของผลผลิตดีกว่าการใช้สารเคมี	4 (4.7)	12 (14.0)	30 (34.8)	40 (46.5)	0.78
ค่าเฉลี่ยรวม					1.27

N = 86

2.13 ความยากง่ายในการผลิตสารจากสะเคา

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคาร้อยละ 50.0 มีความเห็นว่าการผลิตสารจากสะเคาเพื่อควบคุมแมลงศัตรูพืชนั้นมีความง่าย ในขณะที่เกษตรกรอีกร้อยละ 50.0 มีความเห็นว่า การผลิตสารจากสะเคาเพื่อควบคุมแมลงศัตรูพืชมีความยุ่งยาก ตามตาราง 25

ตาราง 25 แสดงความยากง่ายในการผลิตสารจากสะเคา

การผลิตสาร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ง่าย	43	50.0
ยาก	43	50.0
รวม	86	100.0

2.14 ชนิดของแมลงศัตรูพืชที่พบ

จากการศึกษาพบว่า ในจำนวนเกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคา จำนวน 86 คนนั้น มีเกษตรกรที่พบแมลงศัตรูข้าวจำนวน 49 คน, แมลงศัตรูไม้ผลจำนวน 17 คน, แมลงศัตรูพืชผักจำนวน 35 คน และแมลงศัตรูไม้ดอกจำนวน 10 คน ซึ่งในจำนวนดังกล่าวสามารถวิเคราะห์ได้แต่ละชนิดดังนี้

ข้าว แมลงศัตรูข้าวที่พบในพื้นที่ปลูกข้าวของเกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคา ส่วนใหญ่ร้อยละ 45.8 คือ เพลี้ยไฟ รองลงมาร้อยละ 39.6 และร้อยละ 22.9 คือ หนอนกอข้าว และหนอนม้วนใบข้าว ตามลำดับ มีแมลงศัตรูพืชส่วนน้อยคือ ร้อยละ 6.2 คือ หนอนกระทู้ควายพระอินทร์ ตามตาราง 26

ไม้ผล แมลงศัตรูไม้ผลที่พบในพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคาส่วนใหญ่ร้อยละ 55.0 คือ แมลงวันทอง รองลงมาคือร้อยละ 50.0 และ 35.0 คือ เพลี้ยจักจั่นมะม่วง และเพลี้ยไฟ ตามลำดับ มีแมลงศัตรูมะม่วงเพียงส่วนน้อยคือ ร้อยละ 5.0 ได้แก่ เพลี้ยแป้ง และหนอนชอนใบ ตามตาราง 27

พืชผัก แมลงศัตรูผักที่พบในพื้นที่ปลูกผักของเกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคา ส่วนใหญ่ร้อยละ 48.7 คือ หนอนกระทู้ผัก รองลงมาร้อยละ 33.3 และ 30.8 คือ ค้างหมัดผัก และเพลี้ยไฟ ตามลำดับ มีแมลงศัตรูผักเพียงส่วนน้อยคือ ร้อยละ 5.1 ที่พบในแปลงผัก คือ เพลี้ยอ่อน และหนอนกระทู้หอม ตามตาราง 28

ไม้ดอก แมลงศัตรูไม้ดอกที่พบในพื้นที่ปลูกไม้ดอกของเกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคาส่วนใหญ่ร้อยละ 83.3 คือ หนอนผีเสื้อกลางคืน รองลงมาร้อยละ 25.0 คือ เพลี้ยไฟ มีแมลงเพียงส่วนน้อยพบในพื้นที่ปลูกไม้ดอกของเกษตรกรคือ ร้อยละ 8.3 คือ เพลี้ยแป้งและไรแดง ตามตาราง 29

ตาราง 26 แสดงชนิดของแมลงศัตรูข้าวที่พบในพื้นที่ปลูกข้าว

N = 49

ชนิดของแมลง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. หนอนกอข้าว	19	39.6
2. เพลี้ยจักจั่นสีเขียว	8	16.7
3. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	8	16.7
4. เพลี้ยไฟ	22	45.8
5. หนอนกระชูดควายพระอินทร์	3	6.2
6. แมลงสิง	6	12.5
7. หนอนห่อใบข้าว	4	8.3
8. หนอนม้วนใบข้าว	11	22.3

หมายเหตุ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวแต่ละรายอาจพบแมลงได้มากกว่า 1 ชนิด

ตาราง 27 แสดงชนิดของแมลงศัตรูไม้ผลที่พบในพื้นที่ปลูกไม้ผล

N = 17

ชนิดของแมลง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ค้างคาวกัดใบ	2	10.0
2. เพลี้ยจักจั่นมะม่วง	10	50.0
3. แมลงวันทอง	11	55.0
4. เพลี้ยแป้ง	1	5.0
5. หนอนผีเสื้อกัดกินช่อดอกมะม่วง	3	15.0
6. เพลี้ยไฟ	7	35.0
7. หนอนซอนใบ	1	5.0

หมายเหตุ เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลแต่ละรายอาจพบแมลงได้มากกว่า 1 ชนิด

ตาราง 28 แสดงชนิดของแมลงศัตรูผักที่พบในพื้นที่ปลูกผัก

N = 35

ชนิดของแมลง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. หนอนกระทู้ผัก	19	48.7
2. หนอนใยผัก	6	15.4
3. หนอนคืบกะหล่ำ	3	7.7
4. ห้างหมัดผัก	13	33.3
5. เพลี้ยอ่อน	2	5.1
6. เพลี้ยไฟ	12	30.8
7. ไรแดง	9	23.1
8. หนอนเจาะผักกั้ว	8	20.5
9. หนอนกระทู้หอม	2	5.1
10. หนอนชอนใบ	3	7.7
11. เพลี้ยแป้ง	8	20.5

หมายเหตุ เกษตรกรผู้ปลูกผักแต่ละรายอาจพบแมลงได้มากกว่า 1 ชนิด

ตาราง 29 แสดงชนิดของแมลงศัตรูไม้ดอกที่พบในพื้นที่ปลูกไม้ดอก

N = 10

ชนิดของแมลง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพลี้ยไฟ	3	25.0
2. หนอนผีเสื้อกลางคืน	10	83.3
3. ไรแดง	1	8.3
4. เพลี้ยแป้ง	1	8.3

หมายเหตุ เกษตรกรผู้ปลูกไม้ดอกแต่ละรายอาจพบแมลงมากกว่า 1 ชนิด

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร จังหวัดสุพรรณบุรี

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 34.9 มีการยอมรับการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช ตามคำแนะนำของหน่วยงานวิชาการในระดับปานกลาง เกษตรกร ร้อยละ 32.5 มีการยอมรับการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช ตามคำแนะนำของหน่วยงานวิชาการในระดับต่ำ และเกษตรกรร้อยละ 32.5 มีการยอมรับการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชตามคำแนะนำของหน่วยงานวิชาการในระดับสูง โดยมีคะแนนการยอมรับต่ำสุด 45 คะแนน สูงสุด 82 คะแนน คะแนนการยอมรับการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช ตามคำแนะนำของหน่วยงานวิชาการเฉลี่ย 60.13 คะแนน ตามตาราง 30

ตาราง 30 แสดงระดับการยอมรับของเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช

ระดับการยอมรับของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำ (0-55 คะแนน)	28	32.5
ปานกลาง (56-65 คะแนน)	30	34.9
สูง (66-90 คะแนน)	28	32.5
รวม	86	100.0

คะแนนต่ำสุด 45 คะแนน

คะแนนสูงสุด 82 คะแนน

คะแนนเฉลี่ย 60.13 คะแนน

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.387

**ตอนที่ 8 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของ
เกษตรกรจังหวัดสุพรรณบุรี**

**ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยอื่นๆ กับ
การยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร**

ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกรกับตัวแปรที่เกี่ยวกับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และด้านอื่นๆ ของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรดังต่อไปนี้ ระดับการศึกษา แหล่งวัตถุดิบ และความยากง่ายในการผลิตสารจากสะเคา จะวิเคราะห์โดยวิธีหาค่า Chi-Square ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

ระดับการศึกษา

ผลการศึกษา เกษตรกรที่มีการศึกษาระดับชั้น ป.4 หรือต่ำกว่า มีจำนวนร้อยละ 61.6 มีการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช ตามคำแนะนำของหน่วยงานวิชาการในระดับน้อย คือ ร้อยละ 23.3 มีการยอมรับในระดับปานกลางร้อยละ 19.8 และยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 18.6 และสำหรับเกษตรกรที่มีการศึกษามากกว่าชั้น ป.4 นั้น มีจำนวนร้อยละ 38.4 ซึ่งมีระดับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชตามคำแนะนำของหน่วยงานวิชาการน้อย คือร้อยละ 9.3 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 15.1 และยอมรับในระดับมากร้อยละ 14.0

เมื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของเกษตรกร กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชแล้ว ได้ค่า $\chi^2 = 1.68773$ เมื่อเปรียบเทียบกับค่า χ^2 ที่มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .05 แล้วพบว่าต่ำกว่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติ ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช หรืออาจกล่าวได้ว่าเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ก็ไม่มีผลต่อระดับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช ตามตาราง 31

ตาราง S1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการยอมรับการใช้สารจากตะเภาควบคุม
แมลงศัตรูพืช

ระดับการศึกษา	ระดับการยอมรับ			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
น้อย (\leq ป.4)	20 (23.3)	17 (19.8)	16 (18.6)	53 (61.6)
มาก ($>$ ป.4)	8 (9.3)	13 (15.1)	12 (14.0)	33 (38.4)
รวม	28 (32.6)	30 (34.9)	28 (32.6)	86 (100.0)

χ^2 (คำนวณ) = 1.68773 χ^2 (ตาราง) = (2,.05) = 5.991
df = 2 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

แหล่งวัดดูดิบ

ผลการศึกษาเกษตรกรที่มีแหล่งวัดดูดิบสะเคาอยู่ใกล้พื้นที่เพาะปลูก มีจำนวนร้อยละ 72.1 มีการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชในระดับน้อย คือร้อยละ 22.1 มีการยอมรับในระดับปานกลางร้อยละ 29.1 และยอมรับในระดับมากร้อยละ 20.9 และสำหรับเกษตรกรที่มีแหล่งวัดดูดิบสะเคาอยู่ไกลจากพื้นที่เพาะปลูกของตนเอง มีจำนวนร้อยละ 27.9 มีการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชในระดับน้อย คือร้อยละ 10.5 มีการยอมรับในระดับปานกลางร้อยละ 5.8 และยอมรับในระดับมากร้อยละ 11.6 เมื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งวัดดูดิบของเกษตรกรกับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชแล้วปรากฏว่าได้ค่า $\chi^2 = 2.98198$ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่า χ^2 ที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .05 แล้วพบว่าต่ำกว่า แสดงให้เห็นว่าค่าแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติ ดังนั้นจึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า แหล่งวัดดูดิบมีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช หรืออาจจะกล่าวได้ว่า เกษตรกรที่มีระยะทางของแหล่งวัดดูดิบต่างกันก็ไม่มีผลต่อระดับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช ตามตาราง 32

ตาราง 32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งวัดดูดิบกับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช

แหล่งวัดดูดิบ	ระดับการยอมรับ			
	น้อย	ปานกลาง	มาก	รวม
ใกล้ (≤ 10 ก.ม.)	19 (22.1)	25 (29.1)	18 (20.9)	62 (72.1)
ไกล (> 10 ก.ม.)	9 (10.5)	5 (5.8)	10 (11.6)	24 (27.9)
รวม	28 (32.6)	30 (34.9)	28 (32.6)	86 (100.0)

$$\chi^2(\text{คำนวณ}) = 2.98198$$

$$df = 2$$

$$\chi^2(\text{ตาราง}) = (2, .05) = 5.991$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ความยากง่ายในการผลิตสารจากสะเคา

ผลการศึกษา เกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคาจำนวนร้อยละ 50.0 มีความเห็นว่าการผลิตสารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชนั้นมีความยุ่งยาก โดยมีการยอมรับการใช้สารจากสะเคาในระดับน้อย คือ ร้อยละ 10.5 มีการยอมรับในระดับปานกลางร้อยละ 31.4 มีการยอมรับในระดับมากร้อยละ 7.0 สำหรับเกษตรกรที่มีความเห็นว่าการผลิตสารจากสะเคามีความง่าย มีจำนวนร้อยละ 50.0 โดยมีการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชในระดับน้อย ร้อยละ 15.1 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 19.8 และมีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 15.1 เมื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างความยากง่ายในการผลิตสารจากสะเคากับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช ปรากฏว่าได้ค่า $\chi^2 = 4.80000$ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่า χ^2 ที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .05 แล้วพบว่าต่ำกว่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ ดังนั้นจึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ความยากง่ายในการผลิตสารจากสะเคามีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร หรืออาจกล่าวได้ว่า เกษตรกรที่มีความเห็นเรื่องความยากง่ายในการผลิตสารจากสะเคาแตกต่างกันก็ไม่มีผลต่อระดับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช ตามตาราง 33

ตาราง 33 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยากง่ายในการผลิตสารกับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช

ความยากง่าย	ระดับการยอมรับ			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ยาก	9 (10.5)	27 (31.4)	7 (8.1)	43 (50.0)
ง่าย	13 (15.2)	17 (19.8)	13 (15.1)	43 (50.0)
รวม	22 (25.6)	44 (51.2)	20 (23.3)	86 (100.0)
χ^2 (คำนวณ)	= 4.80000		χ^2 (ตาราง) = (2, .05) = 5.991	
df	= 2		ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ	

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และ ด้านอื่น ๆ กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร

เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง การยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกรกับตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และด้านอื่นๆ ของเกษตรกรโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) สามารถอธิบายได้ดังนี้

อายุ

จากผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรด้านอายุไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร จากการทดสอบทางสถิติพบว่าตัวแปรทั้งสองเป็นอิสระต่อกัน เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -0.1510 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในทิศทางลบและต่ำ อีกทั้งไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสอง กล่าวคืออายุของเกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคามากหรือน้อยเพียงไร ก็ไม่มีผลต่อการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าอายุมีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร

รายได้ทั้งหมดของครัวเรือน

จากผลการศึกษา พบว่า รายได้ทั้งหมดของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กันน้อย กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.2431 ซึ่งข้อมูลที่ได้จากผลการศึกษานี้เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร อยู่ในระดับน้อย ดังนั้นจึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ว่า รายได้ทั้งหมดของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร

ขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตร

จากผลการศึกษาพบว่า ขนาดพื้นที่ถือครองทางการเกษตรเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง กับการยอมรับการใช้สารจากสะเดาควบคุมแมลงศัตรูพืช โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.3214 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงว่าขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตร มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเดาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกรอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ว่าขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตรมีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเดาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร

ประสบการณ์การใช้สารจากสะเดา

จากผลการศึกษาพบว่า ประสบการณ์การใช้สารจากสะเดาเป็นปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเดาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.1433 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แสดงว่า ประสบการณ์การใช้สารจากสะเดาของเกษตรกรไม่มีผลต่อการยอมรับการใช้สารจากสะเดาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าประสบการณ์การใช้สารจากสะเดามีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเดาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร

ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารจากสะเดา

จากผลการทดสอบค่าทางสถิติพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารจากสะเดาของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมากกับการยอมรับการใช้สารจากสะเดาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.8597 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แล้ว แสดงว่าปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับการใช้สารจากสะเดามีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเดาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกรอยู่ในระดับสูงมาก ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐาน

ที่ว่าความรู้เกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคามีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร

การติดต่อกับเจ้าหน้าที่

จากผลการศึกษา พบว่า การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.1110 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แล้วแสดงว่า การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล เจ้าหน้าที่ศูนย์เทคโนโลยีเพื่อสังคม เจ้าหน้าที่หน่วยป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่ 2 สุพรรณบุรี และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช ก็ไม่มีผลต่อการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า การติดต่อกับเจ้าหน้าที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร

การได้รับข่าวสาร

จากการศึกษาพบว่า การได้รับข่าวสารมีความสัมพันธ์กันสูงมากกับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.8458 แสดงว่า การได้รับข่าวสารของเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคามีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกรอยู่ในระดับสูงมาก ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า การได้รับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร

ประสิทธิภาพของสารจากสะเคา

จากการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของสารจากสะเคามีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควนคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.8016 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการที่เกษตรกรมีการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควนคุมแมลงศัตรูพืชนั้น อาจเนื่องมาจากเกษตรกรได้เห็นถึงความมีประสิทธิภาพของสารจากสะเคา ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ว่าประสิทธิภาพของสารจากสะเคามีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควนคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร

ความปลอดภัยของผู้ใช้

จากการศึกษาพบว่า ความปลอดภัยของเกษตรกรที่ใช้สารจากสะเคา ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควนคุมแมลงศัตรูพืช เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.0499 แสดงว่าความปลอดภัยของเกษตรกรต่อการใช้สารจากสะเคาจะมากหรือน้อยเพียงไร ก็ไม่มีผลต่อการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควนคุมแมลงศัตรูพืช ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าความปลอดภัยของผู้ใช้มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้สารจากสะเคาควนคุมแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร

ตาราง 84 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มของตัวแปรอิสระกับการยอมรับการใช้สารจากสะเดาควบคุมแมลงศัตรูพืช

ตัวแปรตาม/ค่าสถิติ	การยอมรับการใช้สารควบคุมแมลงศัตรูพืช ของเกษตรกร Correlation Coefficient (r)
ตัวแปรอิสระ	
1. อายุ	-.1510 (.165)
2. รายได้ทั้งหมดของครัวเรือน	.2431 (.024)*
3. ขนาดพื้นที่ถือครองทำการเกษตร	.3241 (.003)**
4. ประสบการณ์การใช้สารจากสะเดา	.1433 (.188)
5. ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารจากสะเดา	.8597 (.001)**
6. การติดต่อกับเจ้าหน้าที่	.1110 (.309)
7. การได้รับข่าวสาร	.8458 (.001)**
8. ประสิทธิภาพของสารจากสะเดา	.8016 (.001)**
9. ความปลอดภัยของผู้ใช้สารจากสะเดา	.0499 (.648)

ค่า $r = .00$ ถึง $.19$ หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย

ค่า $r = .20$ ถึง $.29$ หมายถึง มีความสัมพันธ์กันน้อย

ค่า $r = .30$ ถึง $.69$ หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ค่า $r = .70$ ถึง $.79$ หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูง

ค่า $r = .80$ ถึง 1.0 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูงมาก

* มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $.05$

** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $.01$

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้สารจากสะเดาควบคุมแมลงศัตรูพืช

1. ปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมสารจากสะเดา

จากการศึกษาปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการเตรียมสารจากสะเดา พบว่าเกษตรกรส่วนมากร้อยละ 66.3 ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมสารจากสะเดา มีเกษตรกรเพียงบางส่วนคือร้อยละ 33.7 ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมสารจากสะเดา โดยเกษตรกรที่มีปัญหาส่วนใหญ่ร้อยละ 96.6 มีปัญหาเรื่องที่ต้องเสียเวลาการเตรียมสารจากสะเดาบ่อยครั้ง รองลงมาเกษตรกรร้อยละ 27.5 มีปัญหาเรื่องขั้นตอนการเตรียมสารจากสะเดามีความยุ่งยาก

2. ปัญหาเกี่ยวกับการนำสารจากสะเดาไปใช้

จากการศึกษาปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการนำสารจากสะเดาไปใช้พบว่า เกษตรกรส่วนมากร้อยละ 74.4 ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการนำสารจากสะเดาไปใช้ มีเกษตรกรเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 25.6 ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการนำสารจากสะเดาไปใช้ โดยเกษตรกรที่มีปัญหาส่วนใหญ่ร้อยละ 86.4 มีปัญหาเรื่องการอุดตันของหัวฉีดขณะฉีดพ่นสารรองลงมาเกษตรกรร้อยละ 81.8, ร้อยละ 40.9 และร้อยละ 31.8 มีปัญหาเรื่องใช้สารจากสะเดาแล้วเห็นผลช้าในการควบคุมแมลงศัตรูพืช, ปัญหาเรื่องกลิ่นของสารจากสะเดาขณะฉีดพ่น และปัญหาเรื่องใบของพืชที่ใช้สารจากสะเดาฉีดพ่นจะมีอาการไหม้

8. ปัญหาเกี่ยวกับการเก็บรักษาสารจากสะเดา

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนมากร้อยละ 72.1 ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการเก็บรักษาสารจากสะเดา มีเกษตรกรเพียงบางส่วนคือร้อยละ 27.9 ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเก็บรักษาสารจากสะเดา โดยเกษตรกรที่มีปัญหาส่วนใหญ่ร้อยละ 91.7 มีปัญหาในการเก็บรักษาสารจากสะเดาได้ไม่นาน รองลงมาเกษตรกรร้อยละ 54.2 และร้อยละ 33.3 มีปัญหาเรื่องเมล็ดสะเดาเสื่อมคุณภาพเร็ว และมีปัญหาเรื่องกลิ่นของสารจากสะเดาขณะเก็บรักษา ตามลำดับ

4. ปัญหาอื่น ๆ

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนมากร้อยละ 64.7 มีปัญหาเรื่องเมล็ดสะเดาหาได้ยาก รองลงมาร้อยละ 52.9 และร้อยละ 47.1 มีปัญหาเรื่องสารจากสะเดาไม่สามารถควบคุมแมลงได้ทุกชนิด และปัญหาเรื่องสารจากสะเดาใช้ไม่ได้ผลหากแมลงศัตรูพืชเกิดการระบาดมากตามลำดับ ตามตาราง 35

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้สารจากสะเดา

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมสารจากสะเดา

เกษตรกรร้อยละ 63.2 ให้ข้อเสนอแนะว่าควรกรองสารจากสะเดาด้วยผ้าขาวบางหลายๆ ครั้ง นอกจากนั้นเกษตรกรจำนวนร้อยละ 15.6 ให้ข้อเสนอแนะว่าเกษตรกรควรมีเครื่องบดวัตถุดิบสะเดาไว้ใช้ เพื่อความสะดวกและประหยัดเวลา

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำสารจากสะเดามาใช้

เกษตรกรส่วนมากร้อยละ 72.4 ให้ข้อเสนอแนะว่าควรใช้สารจากสะเดาในช่วงที่มีแสงแดดอ่อน เพื่อจะได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่วนเกษตรกรจำนวนร้อยละ 36.2 ให้ข้อเสนอแนะว่าควรใช้สารจากสะเดาขณะแมลงศัตรูพืชอยู่ในวัยอ่อนแอ เช่นเป็นตัวอ่อน

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเก็บรักษาสารจากสะเดา

เกษตรกรส่วนมากจำนวนร้อยละ 85.1 ให้ข้อเสนอแนะว่าไม่ควรเก็บสารจากสะเดาไว้นานเกิน 2 วันเพราะจะทำให้สารจากสะเดาเสื่อมคุณภาพ ส่วนเกษตรกรจำนวนร้อยละ 46.8 และร้อยละ 14.9 ให้ข้อเสนอแนะว่าควรเก็บรักษาสารจากสะเดาไว้ในที่มีอุณหภูมิต่ำในกรณีที่ใช้ไม่หมด และให้ข้อเสนอแนะว่าคาบเมล็ดสะเดาให้แห้งก่อนนำไปเก็บในภาชนะที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก

4. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

เกษตรกรส่วนมากร้อยละ 63.2 ให้ข้อเสนอแนะว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของหน่วยงานต่างๆ ที่ส่งเสริมการใช้สารจากสะเดาควรเข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารจากสะเดาให้มากยิ่งขึ้น รองลงมาเกษตรกรร้อยละ 47.1 และร้อยละ 26.5 ให้ข้อเสนอแนะว่าควรพัฒนารูปแบบและวิธีการใช้สารจากสะเดาให้ดียิ่งขึ้น และให้ข้อเสนอแนะว่าควรใช้สารจากพืชชนิดอื่นที่มีคุณสมบัติในการควบคุมแมลงศัตรูพืชมาใช้ทดแทนสารจากสะเดา ตามลำดับ ตามตาราง 36

ตาราง 35 แสดงปัญหาเกี่ยวกับการใช้สารจากสะเดาควบคุมแมลงศัตรูพืช

N = 86

ปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การเตรียมสาร		
ไม่มีปัญหา	57	66.3
มีปัญหา	29	33.7
- เสียเวลาเตรียมสารบ่อยครั้ง	28	96.6
- ขั้นตอนการเตรียมสารยุ่งยาก	8	27.5
2. การนำไปใช้		
ไม่มีปัญหา	64	74.4
มีปัญหา	22	25.6
- หัวฉีดอุดตัน	19	86.4
- กลิ่นขณะนำไปใช้	9	40.9
- เห็นผลช้า	18	81.8
- ใบพืชมีอาการไหม้	7	31.8

ปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. การเก็บรักษา		
ไม่มีปัญหา	62	72.1
มีปัญหา	24	27.9
- กลิ่นขณะเก็บรักษา	8	33.3
- สารจากสะเคาเสื่อมคุณภาพเร็ว	32	91.7
- เมล็ดสะเคาเสื่อมคุณภาพเร็ว	22	54.2
4. อื่น ๆ		
ไม่มีปัญหา	52	60.5
มีปัญหา	34	39.5
- เมล็ดสะเคาหาได้ยาก	22	64.7
- ไม่สามารถควบคุมแมลงได้ทุกชนิด	18	52.9
- หากแมลงศัตรูพืชระบาดมากจะใช้		
ไม่ได้ผล	16	47.1

หมายเหตุ เกษตรกรแต่ละรายอาจมีปัญหามากกว่า 1 เรื่อง

ตาราง 36 แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สารจากสะเคาควบคุมแมลงศัตรูพืช N = 86

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การเตรียมสาร		
ไม่มีข้อเสนอแนะ	67	77.9
มีข้อเสนอแนะ	19	20.1
- ควรมีเครื่องบดวัตถุคิบไว้ใช้	5	15.6
- ควรกรองสารจากสะเคาคั่ว		
ผ้าขาวบางหลาย ๆ ครั้ง	12	63.2
2. การนำไปใช้		
ไม่มีข้อเสนอแนะ	28	32.6
มีข้อเสนอแนะ	58	67.4
- ควรใช้สารขณะแดดอ่อน	42	72.4
- ควรใช้สารขณะแมลงอ่อนแอ	21	36.2
3. การเก็บรักษา		
ไม่มีข้อเสนอแนะ	39	45.3
มีข้อเสนอแนะ	47	54.7
- ควรเก็บสารในที่อุณหภูมิต่ำ	22	46.8
- ไม่ควรเก็บสารเกิน 2 วัน	40	85.1
- ควรตากเมล็ดสะเคาให้แห้งก่อนเก็บ	7	14.9
4. อื่น ๆ		
ไม่มีข้อเสนอแนะ	18	20.9
มีข้อเสนอแนะ	68	79.1
- เจ้าหน้าที่ควรเข้ามาให้คำแนะนำ		
เพิ่มมากขึ้น	43	63.2
- ควรพัฒนารูปแบบและวิธีการใช้ให้		
ง่ายขึ้น	32	47.1
- ควรหาสารจากพืชชนิดอื่นมาทดแทน	18	26.5

หมายเหตุ เกษตรกรแต่ละรายอาจให้ข้อเสนอแนะได้มากกว่า 1 อย่าง